

Kormorani loendus 2024. a. ning Eesti asurkonna seisund

Keskkonnaagentuur, eluslooduse osakond (koostaja: Meelis Leivits)

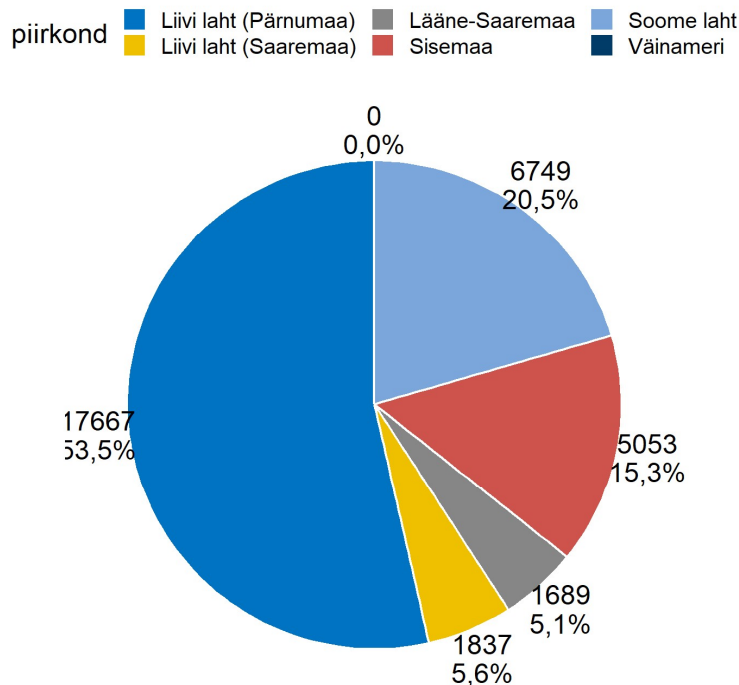
05. november 2024. a.

Kokkuvõte

Aasta 2024 kevadel viidi kormorani loendused läbi valitud teadaolevates kormorani kolooniates. Andmed koguti kahe seiretöö käigus - seiretöö "Väikeste meresaarte haudelinnustik 2024. a.", mis hõlmas meresaartel pesitsevat kormorani asurkonda ning seiretöö "Linnukolooniad 2024. a.", mis hõlmas sisemaal asuvaid kolooniaid. Eesti haudeasurkonna suuruseks hinnati viimase loenduse põhjal 43200 pesitsuspaari. Arvestades loendamata jäänud kolooniaid ning arvukuses esinevat tõusutrendi, võib 2024 aasta pesitsusasurkonna suuruseks hinnata 43200-44000 pesitsevat paari.

TULEMUSED

Aastal 2024 viidi loendused läbi kokku N=54, varem teadaolnud koloonias, millest 37 kolooniat olid asustatud. Kokku loeti asustatud kolooniates 32995 pesitsuspaari. Eestis praeguseks teadaolevatest kolooniatest, mille viimane teadaolev arvukus on positiivne, jäi loendus tegemata 11 koloonias. Nende kolooniate viimane teadaolev arvukus on loenduse järgi 10205 pesitsuspaari. Loendustulemused on kokku võetud tabelis 1.

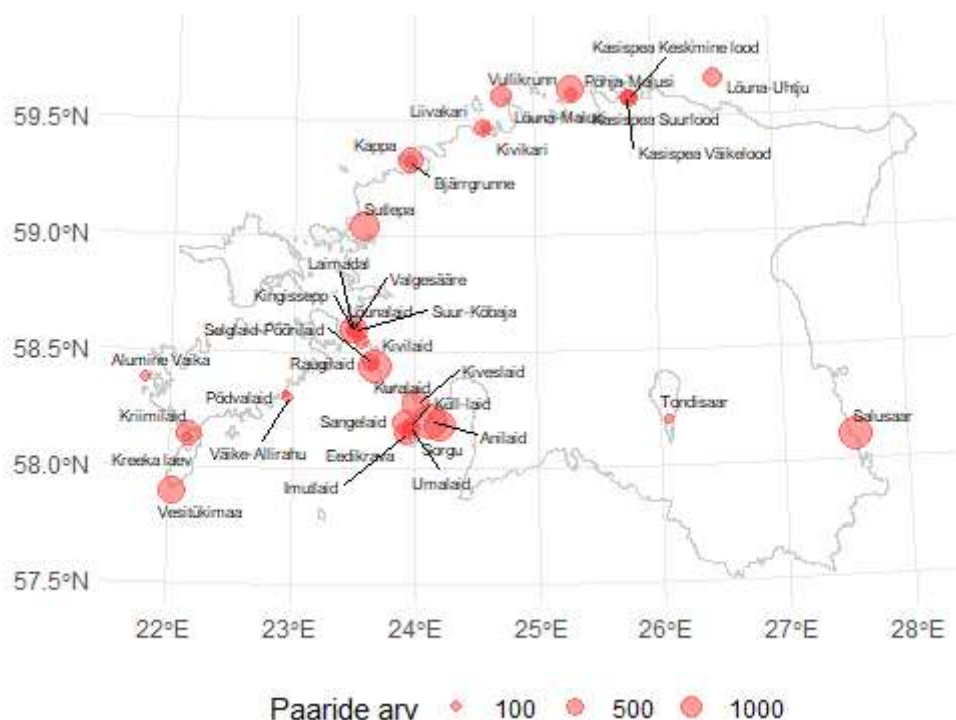

Joonis 1. Pesitsusasurkonna jagunemine (loendatud) piirkonniti.

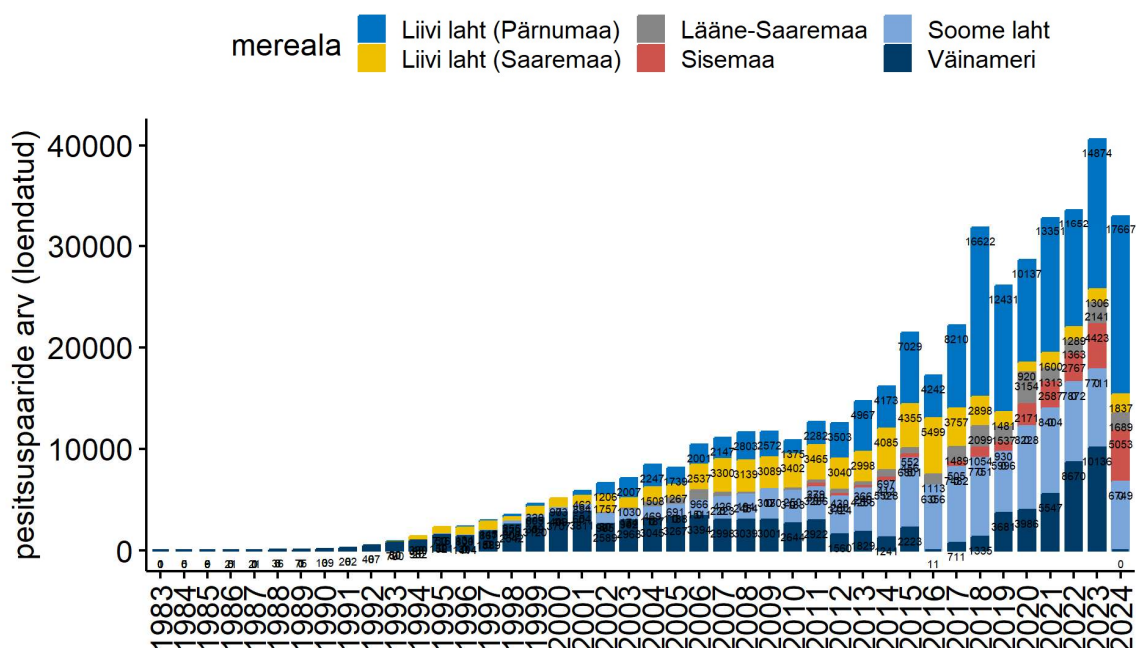
Tabel 1. Aastal 2024 kontrollitud kolooniates läbi viidud loendused ning loendustulemus (pesitsuspaaride arv).

Piirkond	Seireala	Saare KKR kood	Saar	Pesitsuspaaride arv
Liivi laht (Pärnumaa)	Kihnu	SJA2929001	Anilaid	3494
Liivi laht (Pärnumaa)	Varbla	SJA7489006	Kuralaid	3141
Sisemaa	Salusaar	SJA3022000	Salusaar	2950
Liivi laht (Pärnumaa)	Kihnu	SJA2929009	Sorgu	2402
Sisemaa	Sutlepa	SJA4016000	Sutlepa	2090
Liivi laht (Pärnumaa)	Tõstamaa	SJA5586001	Kiveslaid	1878
Liivi laht (Pärnumaa)	Kõbajad	SJA7052009	Suur-Kõbaja	1858
Soome laht	Kolga laht	SJA9658001	Põhja-Malusi	1781
Liivi laht (Saaremaa)	Vesitükimaa	SJA8698007	Vesitükimaa	1776
Liivi laht (Pärnumaa)	Kihnu	SJA2929005	Sangelaid	1575
Lääne-Saaremaa	Lõo laht	SJB1533001	Kriimilaid	1569
Soome laht	Pakri	SJB1535002	Kappa	1380
Liivi laht (Pärnumaa)	Kihnu	SJA2929008	Imutlaid	1055
Soome laht	Tallinna laht	SJB1538003	Vullikrunn	922
Soome laht	Uhtjud	SJA7927001	Lõuna-Uhtju	670
Liivi laht (Pärnumaa)	Varbla	SJA7489007	Selglaid-Pöörilaid	553
Soome laht	Kakumäe	SJB1524001	Liivakari	512
Liivi laht (Pärnumaa)	Kõbajad	SJA7052001	Kingissepp	420
Liivi laht (Pärnumaa)	Kihnu	SJA2929002	Küll-laid	415
Soome laht	Eru laht	SJA3779002	Kasispea Keskmise lood	407
Soome laht	Eru laht	SJA3779003	Kasispea Suurlood	368
Liivi laht (Pärnumaa)	Puhtu laiud	SJA3068002	Kivilaid	269
Liivi laht (Pärnumaa)	Kõbajad	SJA7052005	Valgesääre	258
Soome laht	Eru laht	SJA3779001	Kasispea Väikelood	243
Soome laht	Pakri	SJB1535001	Bjærrgrunne	225
Soome laht	Kolga laht	SJA9658002	Lõuna-Malusi	189
Liivi laht (Pärnumaa)	Kihnu	SJA2929006	Eedikrava	160
Liivi laht (Pärnumaa)	Kihnu	SJA2929007	Umalaid	128
Lääne-Saaremaa	Vilsandi Rahvuspark	SJA0055006	Alumine Vaika	80
Liivi laht (Saaremaa)	Turja	SJB3387006	Väike-Allirahu	59
Soome laht	Kakumäe	SJB1524002	Kivikari	52
Lääne-Saaremaa	Lõo laht	SJB1533003	Kreeka laev	40
Liivi laht (Pärnumaa)	Kõbajad	SJA7052003	Lõunalaid	33
Liivi laht (Pärnumaa)	Varbla	SJA7489001	Raugilaid	22
Sisemaa	Tondisaar	SJA5624000	Tondisaar	13
Liivi laht (Pärnumaa)	Kõbajad	SJA7052002	Laimadal	6
Liivi laht (Saaremaa)	Turja	SJB3387003	Põdvalaid	2
Lääne-Saaremaa	Vilsandi Rahvuspark	SJA0055005	Keskmise Vaika	0
Lääne-Saaremaa	Vilsandi Rahvuspark	SJA0055021	Telve	0
Lääne-Saaremaa	Vilsandi Rahvuspark	SJA0055022	Telve-Kuivarahu	0
Lääne-Saaremaa	Vilsandi Rahvuspark	SJA0055027	Pätsurahu	0
Lääne-Saaremaa	Vilsandi Rahvuspark	SJA0055038	Ülemine Vaika	0
Liivi laht (Saaremaa)	Allirahu-Tombamaa	SJA0533001	Allirahu	0
Liivi laht (Saaremaa)	Allirahu-Tombamaa	SJA0533002	Tombamaa W-säär	0
Liivi laht (Saaremaa)	Allirahu-Tombamaa	SJA0533003	Tombamaa E-säär	0
Liivi laht (Pärnumaa)	Kihnu	SJA2929004	Sill-laid	0
Liivi laht (Pärnumaa)	Kõbajad	SJA7052004	Valkare	0
Soome laht	Uhtjud	SJA7927002	Põhja-Uhtju	0
Liivi laht (Saaremaa)	Kübassaare (Udriku laht)	SJB1531010	Tudinasv	0
Liivi laht (Saaremaa)	Linnusita-Kerju	SJB1532001	Kerju	0
Liivi laht (Saaremaa)	Linnusita-Kerju	SJB1532002	Linnusitamaa	0
Lääne-Saaremaa	Lõo laht	SJB1533002	Ooslaid	0
Soome laht	Tallinna laht	SJB1538004	Sillikrunn	0
Liivi laht (Saaremaa)	Turja	SJB3387002	Punningalaid	0

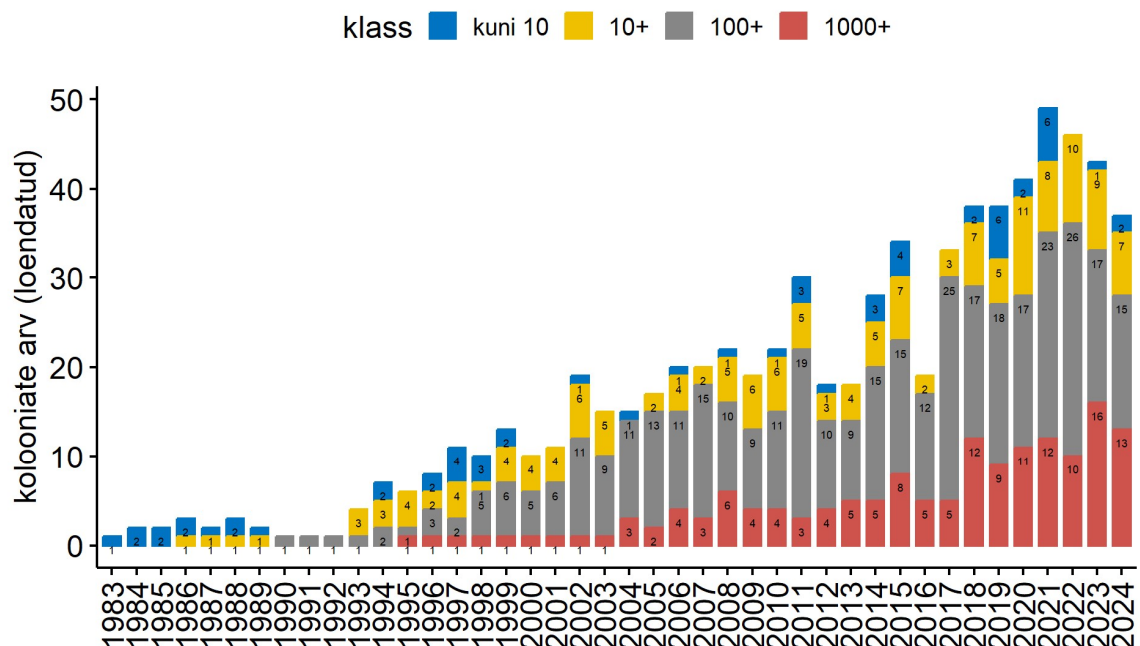
Perioodil 1983-2024 on loendusandmeid kokku N=85 kolooniast, milles on läbi viidud kokku N=1808 loendust, millest N=739 loendusel saadi positiivne tulemus.

Joonis 2. Loenduses olnud kormorani kolooniad ning nende suurusklass.

Joonis 3. Teadaolevates kormorani kolooniates 1983-2024 läbi viidud loenduste tulemustel loendatud pesitsuspaaride summad aastati.

Joonis 4. Loendatud kolooniade arv aastati.

Tabel 2. Viimase loendustulemuste põhjal arvatud kormorani osakaal saare pesitsusasurkonnas, kus see on vähemalt 50%.

Piirkond	Seireala	Saare KKR kood	Saar	Loendus	Paare kokku	Nendest kormoran	Kormorani osakaal
Hiiumaa/Väinamere piirkond	Hiiumaa	SJA3494005	Langekare	2023	1109	1017	91,7
Hiiumaa/Väinamere piirkond	Hiiumaa	SJA3494007	Suur-Pihlakare	2023	685	610	89,1
Hiiumaa/Väinamere piirkond	Hiiumaa	SJA3494009	Väike-Pihlakare	2023	262	215	82,1
Hiiumaa/Väinamere piirkond	Käina laht	SJB1528001	Kadaklaid	2023	3622	3607	99,6
Hiiumaa/Väinamere piirkond	Käina laht	SJB1528002	Ristlaid	2023	1240	967	78,0
Hiiumaa/Väinamere piirkond	Käina laht	SJB1528003	Männaklaid	2023	1750	1138	65,0
Pärnumaa piirkond	Kihnu	SJA2929001	Anilaid	2024	3768	3494	92,7
Pärnumaa piirkond	Kihnu	SJA2929002	Küll-laid	2024	493	415	84,2
Pärnumaa piirkond	Kihnu	SJA2929005	Sangelaid	2024	1817	1575	86,7
Pärnumaa piirkond	Kihnu	SJA2929006	Eedikrava	2024	182	160	87,9
Pärnumaa piirkond	Kihnu	SJA2929008	Imutlaid	2024	1362	1055	77,5
Pärnumaa piirkond	Kihnu	SJA2929009	Sorgu	2024	2653	2402	90,5
Pärnumaa piirkond	Puhtu laiud	SJA3068002	Kivilaid	2024	342	269	78,7
Pärnumaa piirkond	Tõstamaa	SJA5586001	Kiveslaid	2024	2214	1878	84,8
Pärnumaa piirkond	Varbla	SJA7489006	Kuralaid	2024	3734	3141	84,1
Pärnumaa piirkond	Varbla	SJA7489007	Selglaid-Pöörilaid	2024	724	553	76,4
Pärnumaa piirkond	Luitemaa	SJA9068001	Kivilaid	2023	114	69	60,5
Saaremaa piirkond	Vesitükimaa	SJA8698007	Vesitükimaa	2024	2126	1776	83,5
Saaremaa piirkond	Soela väin	SJA8761003	Suurkuiv	2023	50	43	86,0
Saaremaa piirkond	Lõo laht	SJB1533001	Kriimilaid	2024	1974	1569	79,5
Saaremaa piirkond	Lõo laht	SJB1533003	Kreeka laev	2024	40	40	100,0
Saaremaa piirkond	Turja	SJB3387006	Väike-Allirahu	2024	86	59	68,6
Soome lahe piirkond	Eru laht	SJA3779001	Kasispea Väikelood	2024	259	243	93,8

Piirkond	Seireala	Saare KKR kood	Saar	Loendus	Paare kokku	Nendest kormoran	Kormorani osakaal
Soome lahe piirkond	Eru laht	SJA3779002	Kasispea	2024	425	407	95,8
Soome lahe piirkond	Eru laht	SJA3779003	Keskmine lood	2024	420	368	87,6
Soome lahe piirkond	Uhtjud	SJA7927001	Lõuna-Uhtju	2024	755	670	88,7
Soome lahe piirkond	Kolga laht	SJA9658001	Põhja-Malusi	2024	1810	1781	98,4
Soome lahe piirkond	Kakumäe	SJB1524001	Liivakari	2024	616	512	83,1
Soome lahe piirkond	Kakumäe	SJB1524002	Kivikari	2024	99	52	52,5
Soome lahe piirkond	Pakri	SJB1535001	Bjærrgrunne	2024	415	225	54,2
Soome lahe piirkond	Pakri	SJB1535002	Kappa	2024	1403	1380	98,4
Soome lahe piirkond	Tallinna laht	SJB1538003	Vullikrunn	2024	934	922	98,7
Väinamere piirkond	Matsalu	SJA6174019	Suur-Härjamaa	2023	1858	1745	93,9
Väinamere piirkond	Kõbajad	SJA7052001	Kingissepp	2024	430	420	97,7
Väinamere piirkond	Kõbajad	SJA7052005	Valgesääre	2024	299	258	86,3
Väinamere piirkond	Kõbajad	SJA7052009	Suur-Kõbaja	2024	2283	1858	81,4
		SJA3022000	Salusaar	2024	2950	2950	100,0
		SJA4016000	Sutlepa	2024	2328	2090	89,8
		SJA5624000	Tondisaar	2024	13	13	100,0
KOKKU						41946	

Kormorani pesitsusasukonna seisund Eestis

Viimase 12 aastase perioodi (2013-2024) arvukuse trendiks hinnati arvukusmudeli [1] põhjal 8,1 % aastas (tugev kasv).

Tabel 3. Kormorani pesitsusasukonna arvukuse trendid viimasel 12, 24 ja 40 aastasel perioodil (N=85).

Periood	Perioodi pikkus	Tõusukordaja (CV%)	Trend %/a	Trendiklass
2013-2024	12	1,081 (0,06)	8,1	tugev kasv
2001-2024	24	1,052 (0,02)	5,2	mõõdukas kasv
1983-2024	42	1,070 (0,02)	7,0	tugev kasv

KASUTATUD ALLIKAD

[1] P. Bogaart, M. van der Loo, J. Pannekoek, **trim: Trends and Indices for Monitoring Data**, 2020.